

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou, Ph.D., v právní věci žalobce **J. K.**, bytem X., zast. JUDr. Michalem Filoušem, advokátem se sídlem Ostravská 16, Olomouc, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 9. 2015, č. j. KUOK 83975/2015, ve věci přestupku,

t a k t o :

I. Žaloba s e z a m í t á.

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou žalobou brojil žalobce proti rozhodnutí citovanému v záhlaví (dále „napadené rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím žalovaný změnil rozhodnutí

statutárního města Olomouc, Komise pro projednávání přestupků (dále „správní orgán I. stupně“), ze dne 8. 6. 2015, č. j. SMOL/101984/2015/OSC/PREST/Tic, tak, že pokutu ve výši 800 Kč snížil na 300 Kč a ve zbytku napadené rozhodnutí potvrdil.

[2] Rozhodnutím správního orgánu I. stupně byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Přestupku se žalobce dopustil tím, že dne 26. 3. 2013 okolo 11.40 h o přestávce v chemické učebně ve druhém patře Základní školy na třídě Spojenců 8 v Olomouci fyzicky napadl spolužáka J. K. tak, že ho v době, kdy zůstal ležet na podlaze na levém boku, kopl do přední části těla do oblasti hrudníku, kdy tímto hrubým jednáním úmyslně narušil občanské soužití. Za to mu byla uložena pokuta 800 Kč a náhrada nákladů řízení ve výši 7.000 Kč. Poškozený J. K. byl odkázán s jeho nárokem na náhradu škody na příslušný soud.

[3] Věc byla ve správním řízení rozhodnuta poté, co ji postoupil správnímu orgánu I. stupně Okresní soud v Olomouci nato, co jeho rozsudek a rozsudek Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci byly zrušeny Nejvyšším soudem ze dne 20. 8. 2014, sp. zn. 7 Tdo 16/2013 z důvodu, že se ve věci nejednalo o trestný čin.

[4] Žalobce **v žalobě** namítal, že napadená rozhodnutí jsou nesprávná, nepřiměřeně represivní a diskriminační. Byl to právě žalobce, kdo byl napaden agresorem J. K., který byl procesně dlouhou dobu u obecných soudů a v přestupkovém řízení chráněn jako poškozený, ačkoliv kvůli právě jeho jednání došlo k danému incidentu, který byl na půdě základní školy potrestán. Za své jednání však nebyl trestně stíhán, ani proti němu nebylo vedeno správní řízení. Tomu byl vystaven žalobce a zastal se ho až Nejvyšší soud a dal mu zapravdu. Okresnímu soudu v Olomouci však nestačilo usnesení Nejvyššího soudu k tomu, aby celé řízení ukončil. Místo toho věc postoupil přestupkové komisi Magistrátu města Olomouce, která znovu projednávala jednání žalobce, aniž by kdykoliv za celou dobu od incidentu projednávala jednání agresora. Žalobce jako nezletilý se musel účastnit všech jednání a byl na něj vytvářen velký psychický tlak a dlouho si nesl znamení trestně stíhaného a odsouzeného. Jenom tato soudní jednání byla pro žalobce větším trestem, než jaký si vůbec mohl zasloužit. Zato agresor, který jednání žalobce vyprovokoval, je neustále chráněn, nyní přestupkovou komisí. Jak se ukázalo z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 8. 2014, sp. zn. 7 Tdo 16/2013, nemohou (a tudíž by neměly ani správní orgány) chránit agresora, který jiného napadne, a to dokonce dvakrát, zákeřně a surově zezadu, v tomto případě tvrdým úderem rukou do krku. Za toto jednání se agresorovi od žalobce dostalo jedné rány pěstí, kterou žalobce odvracel další hrozící útok a jednal tak v rámci nutné obrany, jak potvrdil ve svém usnesení i Nejvyšší soud, a jak vyplynulo z doplnění dokazování při hlavním líčení dne 10. 12. 2014 před Okresním soudem v Olomouci. Připojení jednoho drobného kopance, který agresorovi nezpůsobil žádné zranění a jeho

intenzita nedosahovala ani intenzity původního útoku agresora, nemůže být základem pro šikanu žalobce ze strany správních orgánů prostřednictvím naprosto nepřiměřené represe v podobě přestupkového řízení, zvláště když byl žalobce zcela adekvátně za svoje agresorem vyprovokované chování potrestán na půdě školy. Ten, kdo jiného bezdůvodně a zákeřně zezadu opakovaně napadá, musí být srozuměn s tím, že ponese za své protiprávní jednání následky. To říká zákon, zdravý rozum a průměrný občan i bez právního vzdělání.

[5] K výkladu neurčitého právního pojmu *občanské soužití* žalobce odkázal na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. 6. 2013, sp. zn. 41 A 41/2012. Správní orgány měly celou událost posuzovat s odstupem a v souslednosti jednotlivých jednání. Místo toho posuzovaly žalobcovo jednání jako samostatně stojící a ignorovaly vše, co se stalo před tím. Podstatou a začátkem celého incidentu bylo to, že agresor fyzicky napadl žalobce zezadu tvrdým úderem na krk. Agresor nereagoval na výzvu žalobce, aby zanechal svého jednání a své napadení razantněji zopakoval. Bez ohledu na možné následky plynoucí z úderu holou rukou zezadu do krku je z judikatury Nejvyššího správního soudu (například z nejnovějšího rozsudku ze dne 28. 7. 2015, sp. zn. 8 As 196/2014), patrné, že jiným hrubým jednáním podle § 49 odst. 1 písm. c) může být například i úder otevřenou dlaní do hlavy. V tomto případě šlo dokonce o ženy, a tak intenzita útoku nemohla patrně ani dosahovat intenzity, kterou útočil agresor na žalobce, a přesto šlo o přestupek. Otázkou zůstává, proč správní orgány zavřely oči před jednáním agresora a rozhodly se toto jeho jednání ignorovat.

[6] Pokud by agresor žalobce nenapadl, nedošlo by k nutné obraně ze strany žalobce ani k žádnému kopnutí, které by správní orgány mohly formalisticky vydávat za narušení občanského soužití. K tomuto kopnutí došlo z důvodu vyprovokování žalobce útokem agresora, kvůli kterému žalobce nebyl zcela soustředěný. Žalobce byl rozrušený a dezorientovaný kvůli bolestivému zásahu do krku, který utrpěl, když byl napaden agresorem. Toto malé kopnutí v tomto kontextu ani nemůže být porušením zájmu společnosti na ochraně občanského soužití. Agresor dlouhodobě narušoval vztahy a soužití ve třídě jako malé uzavřené komunitě, neustále někoho šikanoval, napadal a provokoval, neunesl a neustál situace, ve kterých se někdo jeho útokům vzepřel. Občanské soužití bylo tímto jednáním žalobce, ať už se týká o jednání v rámci nutné obrany nebo po ní, spíše chráněno, než narušováno. Zajištění, aby nadále nebylo narušováno občanské soužití ze strany agresora, nemůže být považováno za narušení občanského soužití.

[7] Přijmeme-li domněnku, že se nejedná o narušení občanského soužití, musí být zřejmé, že občanské soužití nemohl narušit žalobce, protože toto již bylo narušeno agresorem, a to zejména druhým úderem do krku žalobce po vyzvání žalobcem, aby jeho jednání zanechal a bylo tak zcela zřejmé, že toto žalobce nepovažuje za žádnou

hru, ale za jednoznačné napadení. Jak žalobce mohl následně narušit to, co již bylo narušeno?

[8] Na půdě školy byli potrestáni jak žalobce, tak agresor, který byl již dříve na půdě školy trestán pomocí výchovných a kázeňských opatření, což svědčí o jeho problémovosti. To je patrné i ze zprávy tehdejšího třídního učitele, podle které byl u agresora na konci školního roku osmé třídy snížen stupeň z chování kvůli nekázním a neomluvené hodině a agresor byl rovněž potrestán důtkou třídního učitele za konflikt se spolužákem z jiné třídy. V tomto konfliktu došlo také k fyzické agresí mezi oběma spolužáky a oba aktéři byli potrestáni. Na konci zprávy třídní učitel uvedl, že agresor „zase zbytečně provokuje svoje okolí“. Z této zprávy je jasné patrné, že agresor vyvolával konflikty, provokoval a dostal se do šarvátek již dříve, než došlo k této posuzované události.

[9] Takové potrestání na půdě školy bylo patrně adekvátní, přiměřené a dle Nejvyššího soudu dostatečné. Nepřiměřenou represí žalobce spatřuje v tom, že za tento incident, kterých se dějí denně v celé republice stovky, byl potrestán v přestupkovém řízení právě a jen žalobce. Diskriminaci také spatřuje v tom, že ač nebyl původcem celého incidentu, jedno malé kopnutí nedosáhlo takové intenzity jako dva tvrdé údery vedené zezadu na krk agresorem a přitom byl potrestán pouze žalobce.

[10] Podle zaujatého výkladu je způsobilá k narušení občanského soužití téměř každá potyčka žáků či studentů jakéhokoliv školského zařízení. I když při těchto potyčkách dojde k drobnému porušení zdraví, nejsou zahajována trestní nebo správní řízení a školská zařízení tyto potyčky řeší vlastními dostatečnými výchovnými prostředky a kázeňskými tresty. V malém uzavřeném kolektivu platí trochu jiná pravidla než na veřejnosti. Drobné potyčky ústní a fyzické a jejich řešení je mezi žáky a studenty běžné a v drtivé většině případů stačí uplatňování výchovných a kázeňských opatření školských zařízení.

[11] K dokreslení situace žalobce uvedl k nebezpečnosti úderu zezadu do krku, zvláště když jej napadený nečeká, že agresor byl větší a silnější než žalobce. Agresor napadl žalobce ve chvíli, kdy si psal domácí úkol a nečekal jakýkoliv úder. Agresor napadl žalobce zezadu sice holou rukou, ale přesto silným úderem do zadní části krku žalobce. Žalobce na tento první úder reagoval důraznou výzvou, aby agresor svého jednání zanechal a dál se věnoval svému. Agresor po chvíli znovu přistoupil zezadu k žalobci a s ještě větší razancí ho znovu zákeřně zezadu udeřil do zadní části krku.

[12] Je třeba si uvědomit, jaké následky může takový úder mít. Učení různých bojových umění sebeobranu popisuje údery na krk jako zdraví velmi nebezpečné napadení. Tento zásah ohrožuje krční páteř a míchu. Přitom nezáleží, čím je úder do oblasti páteře proveden. V důsledku úderu do páteře může dojít k uskrtnutí nebo porušení míchy. To může vést k dočasnému nebo trvalému ochrnutí. Slabší úder

způsobuje ostrou bolest a zbavuje člověka na krátký okamžik bojeschopnosti. Silný úder způsobuje často pád na zem a může vést i ke smrti.

[13] Stejný názor vyjádřil ve svém usnesení ze dne 11. 1. 2012, sp. zn. 3 Tdo 15390/2011 Nejvyšší soud, když uvedl, že v obecné rovině nelze pochybovat o tom, že člověka lze za určitých okolností usmrtit jediným razantním úderem holé ruky do krku, zvláště jedná-li se o osobu dobře fyzicky disponovanou. Rovněž v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 12. 2005 je uvedeno, že silným úderem mohlo dojít k destrukci částí krční páteře s poraněním krční míchy, obviněný tedy mohl poškozené způsobit těžkou újmu na zdraví již vlastním úderem do zátylku. Přestože v našem případě napadený žalobce seděl a pohybový impuls, který přišel s ránou od agresora, nebyl tak intenzivní, mohla nečekaná rána způsobit, že se žalobce udeří hlavou o lavici. Podle rozhodnutí Nejvyššího soudu už jenom vlastní úder zezadu do krku může být způsobitelný způsobit těžkou újmu na zdraví nebo i smrt. Tento úder, nečekaný úder, mohl mít mnohem horší následky a je zde mnohem větší riziko porušení zdraví než v případě lehkého kopnutí, které ani nezpůsobilo drobné zranění, žádnou újmu na zdraví a nebylo k takové újmě způsobitelné.

[14] Žalovaný ve **vyjádření k žalobě** poukazuje na to, že celá žaloba vyznívá spíše jako obecné postěžování si žalobce nad skutečností, že právě on byl uznán vinným přestupkem, aniž uvedl, v čem spatřuje nezákonnost či nesprávnost napadeného rozhodnutí, tedy konkrétní vady. Tvrzení žalobce, že nenarušil občanské soužití a jednání žalobce nemělo být posuzováno samostatně bez ohledu na to, co se stalo před tím, nemůže při pouhém pohledu na odůvodnění napadeného rozhodnutí vůbec obstát. Je zřejmé, že žalovaný se při přezkoumávání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně vztahem kopnutí k předchozímu jednání žalobce podrobně zabýval. Žalovaný přihlédl k tomu, že šlo o jednání vyprovokované. Žalobci navíc zřejmě nic neříká pojem oplácení, odplata, k němuž se v souvislosti s jednáním žalobce spočívajícím v kopnutí vyjádřil i Nejvyšší soud. Žalobce uvedl, že malé kopnutí ani nemůže být porušením zájmu společnosti na ochraně občanského soužití, že občanské soužití nemohl narušit žalobce, když bylo již narušeno agresorem, jak expresivně v celé žalobě nazývá druhého účastníka řízení a dokonce, že zajištění toho, aby nadále nebylo narušováno občanské soužití ze strany agresora (zajištěním má na mysli ono fyzické napadení kopnutím), nemůže být považováno za narušení občanského soužití. Žalovaný konstatoval, že úmyslný úder do těla jiného, ač vyprovokovaný, je fyzickým napadením, které narušilo občanské soužití a takové jednání je přestupkem za situace, kdy žalobci nesvědčila žádná z okolností vylučujících protiprávnost.

[15] Žalovaný považoval za potřebné vyjádřit se k dalším právním skutečnostem, jakož i k zavádějícím výrazovým prostředkům použitým v žalobě. Žalobce hovořil o tom, jak je agresor neustále chráněn jako poškozený. J. K. ovšem pouze vystupoval v procesním řízení v postavení poškozeného, když mu jednáním žalobce vznikla škoda na zdraví, kterou uplatňoval v soudním i správním řízení. Žalobce neustále zdůrazňoval,

nakolik jsou rozhodnutí správních orgánů diskriminační a že považuje za diskriminační, nepochopitelné, nepřiměřeně represivní a zaujaté, že příslušné orgány nestíhaly agresora, který narušil občanské soužití, že správní orgány zavřely oči před jednáním agresora a rozhodly se toto jeho jednání ignorovat. Žalobce však již nevysvětluje, jestli tedy správní orgány měly ignorovat § 20 zákona o přestupcích, který stanoví pro projednání přestupku jednorozhodnutí prekluzivní lhůtu od jeho spáchání. O žádné ochraně agresora zde tedy v žádném případě nemůže být řeč. Navíc otázka potrestání J. K. není předmětem soudního přezkoumávání napadeného rozhodnutí. Žalobce opakovaně a částečně nesprávně uvádí, že se jej zastal Nejvyšší soud, dal mu za pravdu. Nejvyšší soud v žádném případě netvrdil, že potrestání žalobce na půdě školy bylo dostatečné. Podrobněji se k tomu žalovaný vyjádřil v napadeném rozhodnutí. Nepřiměřenou represi spatřuje žalobce v tom, že za incident, kterých se denně dějí v celé republice stovky, byl potrestán jen on. Jistěže v mnohých případech se uplatňují pouze výchovná a kázeňská opatření školských zařízení. Ovšem pokud potyčku žáků někdo oznámí příslušným orgánům, které následně ve správním řízení zjistí naplnění skutkové podstaty přestupku proti občanskému soužití, nemají jinou možnost než vyslovit vinu a při posouzení každé takové konkrétní věci je irelevantní, zda se tak v jiných podobných případech rovněž děje či nikoliv. Žalobce navíc ignoruje skutečnost, že do trestního a přestupkového řízení se celý případ dostal právě v důsledku jeho vlastního jednání, kterým, ač v nutné obraně, způsobil J. K. taková zranění, že ten musel opustit výuku, musel být ošetřen a následně přes noc hospitalizován. Žalobce si pak následně protiřečí, když na jednu stranu uvádí, že ve třídě platí trochu jiná pravidla než na veřejnosti a že drobné potyčky (i fyzické) jsou běžné. Na druhou stranu, když jde o dvě „tatranky“ uštědřené jemu samotnému J. K., nazývá je zákeřným a surovým napadením zezadu tupým úderem od agresora a následně pod celým jedním bodem žaloby rozpracovává možné následky úderu na krk holou rukou (což je mimochodem opět mimo rámec soudního přezkoumávání napadeného rozhodnutí). V celé žalobě žalobce zveličuje jednání J. K.. Pod uvedeným bodem dokonce tím, že mu mohl přivodit i smrt, své vlastní jednání se pokouší žalobce přitom naopak bagatelizovat jako „jedno malé kopnutí“, „připojení jednoho drobného kopance“, „lehké kopnutí“, které „dokonce ani nezpůsobilo drobné zranění, žádnou újmu na zdraví a ani k takové újmě nebylo způsobilé“, což je vysloveně nepravdivé, když pohmoždění přední hrudní stěny s hematomy přivodil žalobce Jakubu Kolaříkovi svým jednáním, a to s větší pravděpodobností právě tímto kopnutím. K námitce žalobce, že chráníme agresory a trestáme ty, kteří se rozhodnou agresorovi bránit a brání i občanské soužití, žalovaný uvedl, že to je nesprávný závěr, který ignoruje skutečnost, že podstatná část jednání žalobce byla posouzena jako jednání v nutné obraně, a to bez ohledu na jím způsobené následky na zdraví J. K., a že i zranění spočívající v pohmoždění přední hrudní stěny s hematomy, které J. K. způsobil žalobce s větší pravděpodobností právě kopnutím do hrudníku, bylo řádně oběma správními orgány posouzeno jako neprokázané, protože mohlo být způsobeno také jiným jednáním, ale opět jednáním žalobce, a to po úderu pěstí, po němž J. K. spadl mezi lavice na zem. Pouhým srovnáním obžaloby v trestním řízení a rozhodnutím o vině v přestupkovém řízení dojdeme k tomu, že v celé věci musely být zkoumány rovněž

rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch žalobce, což podrobnější prostudování může jen potvrdit. Žalovaný trval na tom, že ve věci žalobce byly řádně zkoumány rovněž všechny tyto rozhodné okolnosti. V daném případě, kdy kopnutí nastalo po té, co nutná obrana již skončila, nemohlo být k předchozí provokaci J. K. přihlédnuto jinak než při ukládání sankce. Žalovaný po důsledném posouzení věci ještě snížil pokutu uloženou žalobci tak, aby lépe odpovídala právě specifickým okolnostem případu, a tomu, že žalobce byl k fyzickému napadení vyprovokován, že se svého jednání dopustil jako mladistvý a že nebylo jasně prokázáno, že zranění na hrudníku bylo způsobeno právě tímto jednáním. Za kop do hrudníku ležícího spolužáka tak byla stanovena pokuta ve výši 300 Kč. V podrobnostech k posouzení skutkovému i právnímu žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

[16] Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 17. 9. 2015 – s přihlédnutím k následujícím zvláštnostem.

[17] K zániku odpovědnosti za přestupek podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích nedošlo, neboť přestupek byl spáchán dne 26. 3. 2013 a napadené rozhodnutí žalovaného nabylo právní moci dne 18. 9. 2015. V souladu s § 20 odst. 2 zákona o přestupcích (podle kterého se do běhu roční lhůty od spáchání přestupku podle § 20 odst. 1 téhož zákona nezapočítává doba, po kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní řízení podle zvláštního právního předpisu), se v daném případě nezapočítávala do běhu roční lhůty doba ode dne 23. 4. 2013 (šetření policistů ve škole, tj. nejpozdější ve správním spise zaznamenaný úkon trestního řízení) do dne 29. 12. 2014 (doručení postoupení věci správnímu orgánu I. stupně).

[18] Dále soud konstatuje, že skutková podstata přestupku podle účinné právní úpravy existuje i ke dni vydání rozsudku, a to včetně shodné právní úpravy sankcí, proto posuzoval souzenou věc podle hmotněprávní úpravy účinné v době spáchání přestupku v souladu s § 7 odst. 1 zákona o přestupcích.

[19] K obsáhlým námitkám žalobce soud konstatuje, že v přezkoumávaném rozhodnutí a jemu předcházejícím řízení se posuzuje **pouze jednání žalobce**, nikoli jednání J. K., který napadl žalobce jako první. Předmětem celého správního řízení bylo pouze jednání žalobce, a to navíc pouze jednání spočívající v kopnutí do přední části hrudníku, a jakékoliv jednání předcházející tomuto kopnutí, tedy zjevně nutná obrana, posuzováno vůbec nebylo a není (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 2. 2012, č. j. 3 As 22/2011 – 66, podle kterého se vůbec neposuzuje jednání druhého účastníka nehody). V daném řízení nelze v rámci kasačního přezkumu vydaného rozhodnutí hodnotit skutek spolužáka, který žalobce napadl. To přísluší jinému řízení, které nikdo neinicioval a nezahájil. Správní úřad v posuzovaném případě obdržel věc

coby postoupenou od Okresního soudu v Olomouci a proto byl povinen se jí zabývat. Žádnou jinou věc postoupenou neobdržel, ani žádný jiný podnět ohledně incidentu a v době, kdy obdržel postoupení posuzované věci, již nemohl zahájit řízení ve věci jednání J. K., protože odpovědnost za jeho případný přestupek zanikla.

[20] Dále žalobce namítal, že nemohl narušit **občanské soužití**, které již bylo narušeno předchozím jednáním (útokem) J. K.. Podle žalobce je třeba nahlížet na skutek, který je předmětem řízení tak, že na prvotní útok J. K. na žalobce (tzv. tatrunku, tj. úder rukou, plesknutí na krk) žalobce reagoval nutnou obranou, tj. ránou pěstí do obličeje jmenovaného spolužáka, který upadl a ležel na zemi. Další jednání, které označily orgány činné v trestním řízení jako mstu (odplatu) a šlo o kopnutí do přední části hrudníku, již bylo samostatným jednáním, posuzovaným v přezkoumávaném řízení zcela odděleně od předchozího incidentu. Uzavřenou záležitost pak již nelze vztahovat k jednání žalobce, za které byl trestán. Kopnutím do hrudníku, které navíc dle tvrzení samotného žalobce proběhlo ve vzteku, bylo novým, samostatným narušením občanského soužití.

[21] Občanské soužití v dané skutkové podstatě musí být narušeno hrubým jednáním, nikoli jednáním toliko nevhodným, neslušným či jinak nesprávným (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 5. 2011, č. j. 1 A 24/2010 – 22, publ. ve Sb. NSS pod č. 2446/2011, www.nssoud.cz).

[22] Občanské soužití, jako tzv. neurčitý právní pojem, můžeme definovat jako určitý souhrn ustálených pravidel jednání a chování ve společnosti, který je založen na respektování práv ostatních lidí, jejichž dodržování v určitém čase a místě je ve společnosti obvyklé. Příklady hrubého jednání, které jsou schopny narušit občanské soužití, stanovuje právě § 49. Jedná se o urážku na cti, vyhrožování, schválnosti, méně závažné ublížení na zdraví, atd. Hrubé jednání můžeme definovat jako jednání, které má schopnost ohrozit nebo porušit zájem uvedený v § 49 a současně narušit občanské soužití. To znamená překročit rámec výše uvedených ustálených jednání a pravidel (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2010, č. j. 7 As 12/2010 – 65; *Jemelka, L., Vetešník, P.*, Zákon o přestupcích a přestupkové řízení, 2. vydání, 2013, s. 289 - 301).

[23] Žalobce byl obviněn z toho, že narušil občanské soužití hrubým jednáním, konkrétně, že po skončení nutné obrany ještě ležícího spolužáka fyzicky napadl tak, že ho v době, kdy zůstal ležet na podlaze na levém boku, kopl do přední části těla do oblasti hrudníku. Takové jednání není nevhodným, neslušným, či jinak nesprávným jednáním. Naopak, šlo o úmyslné jednání, o jednání hrubé a sám žalobce doznal, že ho učinil ve vzteku. Jednání tedy dosáhlo intenzity hrubosti a schopnosti narušit občanské soužití. Soud nepochybuje o tom, že nelze považovat hrubé fyzické napadení ve formě kopu do hrudníku za klidné občanské soužití a je zde nepochybně společenská škodlivost takového jednání.

[24] K argumentu žalobce rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 26. 6. 2013, č. j. 41 A 41/2012 - 39, zdejší soud poukazuje na skutečnost, že v daném případě šlo o nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí spočívající v nedostatku důvodů k námitce tamějšího žalobce, že náznak úderu bez dotyku s tělem druhého člověka nenaplnuje intenzitu a skutkovou podstatu hrubého jednání. K odkazu na společné správní řízení o skutcích obou účastníků incidentu, soud poukazuje na to, že věc byla postoupena správnímu úřadu Policií ČR po prošetření, tedy zjevně v době, kdy neuplynula doba pro zánik odpovědnosti za přestupky. Argument citovaným rozsudkem Krajského soudu v Brně je tedy zcela nepřiléhavý.

[25] Nedůvodná je žalobní námitka, že žalobce již byl potrestán na půdě školy a uznáním viny v přestupkovém řízení šlo o druhé trestání, čímž byla porušena zásada *ne bis in idem*. Zásadu **ne bis in idem** nelze vykládat takto široce (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2013, č. j. 1 As 162/2012 – 44; v přezkoumávané věci nebylo na překážku potrestání žalobce to, že za stejný skutek - neuposlechnutí výzvy policisty - dostal napomenutí v přestupkovém řízení a následně šlo o souběh přestupků a stejné jednání bylo potrestáno opětovně). Podle rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věci R. T. proti Švýcarsku ze dne 30. 5. 2000, stížnost č. 31982/96, předcházející disciplinární řízení nebrání následnému trestnímu stíhání (cit. i v monografii Pavla Molka: *Právo na spravedlivý proces*, Wolters Kluwer, 2012, s. 414). Možnost potrestání v disciplinárním i trestním řízení potvrdil dále mj. i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 9. 2003, sp. zn. 5 A 56/2002, neboť disciplinární řízení policisty propuštěného ze služebního poměru a trestní řízení mají odlišný cíl.

[26] Lichá je námitka, že postih žalobce byl **nepřiměřeně represivní**. Skutek byl žalobci prokázán, ostatně proti skutkovým zjištěním žalobce ani nebrojil. Společenská škodlivost útoku provedeného jako hrubé fyzické napadení je nesporná, obzvláště když se již nejednalo o nutnou obranu. I kdyby byly fyzické potyčky a napadení běžným jevem, nesnižuje to nijak společenskou škodlivost jednání. Společenskou škodlivost nesnižuje ani to, že útočník J. K. byl dle hodnocení učitele a spolužáků „známým provokatérem“. Sám žalobce doznal, že před přezkoumávaným útokem a při útoku „měl záchvat vzteku“, „neudržel se vzteky“, „měl černo před očima“ (výpověď při hlavním líčení dne 30. 10. 2013). Podle výpovědi svědka J. B. při hlavním líčení téhož dne musel tento svědek žalobce odtrhnout od ležícího spolužáka, aby mu víc neublížil. Msta či odplata nutnou obranou není. Napadeným rozhodnutím byla žalobci snížena pokuta ve výši 800 Kč na 300 Kč. Za posuzovaný přestupek lze uložit podle § 49 odst. 2 zákona o přestupcích pokutu do výše 20.000 Kč. Žalobci byla pokuta uložena v zanedbatelné a minimální výši.

[27] Úspěšný žalovaný žádné náklady řízení nepožadoval a soud ze spisu žádné nezjistil, proto mu je nepřiznal, a neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, to vše podle § 60 odst. 1 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení.

Olomouc 27. dubna 2017

JUDr. Martina Radkova, Ph.D., v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Šárka Harazinová